

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО“

ЗА СПЕЦ: „Строителен бизнес и предприемачество“; ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 2; СЕМЕСТЪР: 4

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р А. Господинова)

2.
(ас. Явор Николов)

Ръководител катедра:
„Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ (доц. д-р Тодор Райчев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебното съдържание на дисциплината „Териториално устройство” е формирано с оглед да се осигури необходимия обем знания по проблемите, задачите, обхвата и предназначението на управленската дейност, отнасяща се до организацията, изграждането и поддържането на материално-техническата среда в различните видове територии. Тя се разглежда като основа и в непосредствена връзка със задачите на управлението на инвестиционния процес и разностранната строителна практика. Включени са всички равнища на управление на териториалното устройство – национално, регионално и местно, за които се създават съответни документи (концепции, стратегии и планове за устройство на територията) и които се използват като инструменти за административно-териториалните власти за провеждане на инвестиционна и строителна политика.

Обучението по „Териториално устройство“ ще развие у студентите следните ключови компетентности:

Цифрова компетентност (способност за търсене и намиране на релевантна информация, за работа с бази от данни);

Гражданска компетентност (способност за действие като отговорни граждани, за пълноценно участие в социалния живот въз основа на разбиране на социални, икономически правни и политически понятия и структури, разбиране на световните процеси и концепцията за устойчиво развитие);

Предприемаческа компетентност (развитие на критично мислене и отношение към статистическа информация; аналитичност, способност за прогнозиране; осведоменост за социалноикономическите тенденции; развитие на креативност, любознателност, наблюдателност, будност).

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
ТЕМА 1. УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА – ОСНОВА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА		3	3	
1.1	Същност, фактори и принципи на териториалното устройство			
1.2	Връзки и зависимости между устройството на територията и регионалното развитие			
1.3	Европейска политика в областта на териториалното устройство			
ТЕМА 2. ФУНКЦИОНАЛНО ЗОНИРАНЕ НА ТЕРИТОРИИТЕ		3	3	
2.1	Функционално зонироване – същност и значение			
2.2	Функционална система „Труд,”			
2.3	Функционална система „Обитаване”			
2.4	Функционална система „Отдых”			
2.5	Функционална система „Обслужване”			
2.6	Функционална система „Техническа инфраструктура”			
ТЕМА 3. КОНЦЕПЦИИ, СТРАТЕГИИ И ПЛАНОВЕ ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА		3	3	
3.1	Стратегическо планиране на пространственото развитие			

3.2	Национална концепция за регионално и пространствено развитие			
3.3	Интегрираната териториална стратегия за развитие на региони за планиране от ниво 2			
3.4	План за интегрирано развитие на община			
ТЕМА 4. ВИДОВЕ ТЕРИТОРИИ		3	3	
4.1	Урбанизирани територии			
4.2	Земеделски територии			
4.3	Горски територии			
4.4	Нарушени територии			
4.5	Защитени територии			
4.6	Територии на транспорта			
4.7	Територии, заети от води и водни обекти			
4.8	Територии по Натура 2000			
ТЕМА 5. ТЕРИТОРИАЛНО РАЗВИТИЕ НА СЕЛИЩНАТА МРЕЖА И ТЕРИТОРИАЛНО-УРБАНИСТИЧНА СТРУКТУРА		3	3	
5.1	Характеристики на урбанистичното развитие в България			
5.2	Териториално-урбанистична структура			
ТЕМА 6. ТРАНСПОРТНА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ И ТРАНСПОРТНИ КОРИДОР		3	3	
6.1	Транспортна политика			
6.2	Транспортни коридори			
ТЕМА 7. ОБИТАВАНЕ И ЖИЛИЩНА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ		3	3	
7.2	Жилищен фонд на България			
7.3	Състояние и развитие на жилищната политика на България			
ТЕМА 8. ДЕМОГРАФСКА ПОЛИТИКА		3	3	
8.1	Демографска политика на Европейския съюз			
8.2	Демографска политика на България			
ТЕМА 9. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА		3	3	
9.1	Основни принципи на устойчиво териториално развитие			
9.2	Устройствени мерки за устойчиво развитие на територията			
9.3	Превантивни мероприятия за устойчиво развитие на територията			
ТЕМА 10. ГЕОГРАФСКО ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ (ГИС) В ТЕРИТОРИАЛНОТО УСТРОЙСТВО		3	3	
10.1	Географски-информационни системи (ГИС) – инструмент за управление на територията			
10.2	Оптимизиране на моделирането и планирането на територията чрез използване на ГИС			
10.3	Европейски практики в областта на използването на ГИС за планиране и развитие на територията			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест	1	30
1.2.	Самостоятелна работа	2	30
Общо за семестриалното оценяване:		3	60
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
Общо за сесийното оценяване:		1	60
Общо за всички форми на контрол:		4	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Калинков, К., Господинова, А. Урбанистика, Варна : Унив. изд. Наука и икономика, 2016.
2. Ковачев, Ат. Градоустройство – част I, II, III, IV. София: Авангард Прима, 2019.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бузырев, В., Господинова, А., Березин, А., Монеv, П., Федосеев, И., Юденко, М. Определение приоритетов в территориальном планировании городов на примере России и Болгарии. СПб.: СПбГЭУ, 2016, 143.
2. Господинова, А. Земята като ресурс и недвижим имот - теория, връзки и зависимости. Строително предприемачество и недвижимата собственост : Сборник с доклади от научна конференция с международно участие, м. ноември 2007 г., Варна : Наука и икономика , 2007, 188 - 192.
3. Господинова, А. Интегрированное планирование и развитие городов в Болгарии. // Актуальные проблемы управления экономикой региона : Отобранные статьи : IX Всероссийская Науч.-практ. Конф. с междунар. участием, 24 - 25 мая 2012 = Contemporary Problems of Regional Economy Management : Sel. Papers : IX All-Russian Sci. a. Practical Conf. with Intern. Participation. - Санкт-Петербург : СПбГИЭУ, 2012, с. 11 - 14.
4. Господинова, А. Информационна система за устойчиво използване на земята в България. // Управление на недвижимата собственост в контекста на икономиката на знанието : Сб. докл. : Междунар. науч. конф., 18 май 2012г. / УНСС. Кат. Икономика на недвижимата собственост ; Ред. кол. Йорданка Йовкова и др. - София : Авангард Прима, 2012, с. 154 - 158.
5. Господинова, А. Параметри на възможностите за прецизиране и функционално-структурно балансиране на урбанизираните територии : [Електронен ресурс]. Икономика и компютърни науки = Economics and Computer Science : [Електронно] научно списание, Варна : Знание и бизнес, 5, 2019, 3, 45 - 55.

6. Господинова, А., Алтернативни форми за административно-териториално преустройство и алтернативи за развитие на малките общини в България. Списание на Българската академия на науките : Общоакадемично списание на БАН, София : Акад. изд. Проф. М. Дринов, Год. 135, 2022, 3, 79-85.
7. Господинова, А., Клъстеризацията на малките общини като възможност за развитие на територията им. Строително предприемачество и недвижима собственост : Сборник с доклади от 36-та международна научно-практическа конференция - 26 ноември 2020 г. [Construction Entrepreneurship and Real Property : Proc. of the 36th Inter. Sci. and Practical Conf., November 2021], Варна : Наука и икономика, 2021, 100-104.
8. Господинова, А., Териториално разрастване на населените места в България - съвременни измерения и управленски политики Варна : Наука и икономика, 2021, 162 с. - (Сер. Библ. Проф. Цани Калянджиев ; Кн. 69).
9. Илиев, П., Господинова, А., Иванова, М., Антонова, К., Христова, С., Райчев, Т. Развитие на строителството в България в контекста на новия програмен период 2014 - 2020. Варна : Наука и икономика, 2018, 232 с.
10. Калинков, К. Необходимост от ново териториалноустройствено райониране на Р. България - европейски изисквания. Строително предприемачество и недвижима собственост : Сборник доклади от 33-та международна научно-практическа конференция - ноември 2018 г., посветена на 65 г. от създаването на катедра „Икономика и управление на строителството“, Варна : Наука и икономика, 2018, 29 - 40.
11. Калинков, К. Пространственото планиране - основа за устойчиво развитие на територията на българските черноморски курорти . Туризмът в новото хилядолетие - състояние и перспективи : Международна научно-практическа конференция, Свищов: СА Д. А. Ценов, ISBN 978-954-23-1764-7 , 2019, с. 629 - 639.
12. Калинков, К. Функционалният подход в устройството и развитието на градовете. Годишник. Икономически университет - Варна, Варна : Наука и икономика, 82, 2010, 7 - 64.
13. Ковачев, А., Калинков, К. Тезаурус по архитектура, урбанистика, териториално устройство, местно самоуправление, недвижима собственост. Варна : Геа-Принт, 2011, 448 с.
14. Ковачев, С. и др. Актуални въпроси на устройството на територията и строителството,София: ИК ”Труд и право”, 2007.
15. Михайлов, П., Близнаков, П., Ракаджийска, С., Калинков, К. Градът. - Варна : ИК Геа-Принт, 2013. - 748 с.
16. Петров, Вл. Устройство на територията,София: Изд. „СИБИ”, 2004.
17. Gospodinova, A. Regional Development and Spatial Planning in the Base of Business. Trakia Journal of Sciences / The Sci. Ser. Publ. by Trakia Univ. - Stara Zagora, 11, 2013, Suppl. 1, Ser. Social Sciences, p. 89 - 94.